

REGISTRATIECOMMISSIE
GENEESKUNDIG
SPECIALISTEN

knmg

Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgopleidingen

Uitwerking RGS toezicht visie in het kader van
de nieuwe CSG erkenningssystematiek

Registratiecommissie Geneeskundige Specialisten (RGS)

13 december 2019

Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgopleidingen

**Uitwerking RGS Toezichtvisie in het kader van het
nieuwe CGS erkenningssystematiek**

Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.

Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgoopleidingen

Uitwerking RGS toezicht visie in het kader van de nieuwe CGS erkenningssystematiek

Versie	Status	Auteur	Datum	Opmerkingen
0.11	concept	J.P. Lips	21 08 2018	In samenwerking met secretarissen RGS
0.12	concept	idem	04 09 2018	Idem plus expertgroep en projectteam Project Implementatie Erkenningenbesluit CGS (PIEC)
0.13	Vastgesteld door RGS pleno	idem	16 11 2018	Na bespreking in RGS pleno 14 sept ontvangen commentaren verwerkt
0.14	concept	idem	27 11 2018	Uitwerking van paragraaf 4 en toevoeging paragraaf 5
0.15	concept	idem	3 12 2018	Na bespreking in projectgroep
0.16	concept	idem	14 01 2019	Na bespreking in RGS pleno 14 december 2018, commentaren verwerkt
1.0	Vastgesteld door RGS pleno	idem	11 02 2019	Na bespreking en vaststelling in RGS pleno 8 februari 2019
1.1	concept	idem	16.09.2019	Actualisering naar aanleiding van besluitvorming RGS
1.1	Vastgesteld door RGS pleno	idem	13-12-2019	Actualisering naar aanleiding van besluitvorming RGS

Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS)

Versie 1.1 (vastgesteld op 13 december 2019)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Uitwerken van de visie van de RGS op toezicht op geneeskundige vervolgoopleidingen	7
3	Inventarisatie van de wijzigingen in het nieuwe kaderbesluit	11
4	Aanpassing van de werkwijze van de RGS	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Vorbereiding van de nieuwe werkwijze RGS	14
4.3	Implementatie door de RGS	14
4.3.1	Rapportage	14
4.3.2	Evaluatiebezoek	15
4.3.3	Regulier toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen	18
4.3.4	Intensief toezicht	19
5	Toekomstige erkenning- en toezichtssystematiek RGS in krijtlijnen	21
	Inleiding	21
5.1	Cluster 1	21
5.2	Cluster 2	21
5.3	Cluster 3	22
BIJLAGE I	.....	24
BIJLAGE II	.....	28
BIJLAGE III	.....	31

1 Inleiding

In deze nota *Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgoepleidingen* bespreekt de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) haar visie op de toezichtsystematiek door de RGS in het kader van het nieuwe Kaderbesluit dat het College Geneeskundige Specialisten (CGS) heeft ontwikkeld.¹ Daarbij laat de RGS haar uitwerking aansluiten bij recente standpunten van het CGS, de RGS, de bestaande kwaliteitssystemen en de rapporten van de commissie Scherpbier. Vanzelfsprekend bouwt de RGS bij het ontwikkelen van haar visie op haar huidige in de praktijk bewezen toezichtsystematiek en de daaraan recent toegevoegde Instellingsvisitaties RGS.

Geneeskundige vervolgoepleidingen zijn in ontwikkeling, waarbij lerende organisaties of professionals zelf streven naar optimale kwaliteit door voortdurende verbetering.² Het CGS en de RGS zijn verantwoordelijk voor de daarbij aansluitende regelgeving en het toezicht.³

Kernelementen van de strategie van de RGS voor het toezicht op de kwaliteit van de vervolgoepleidingen:

- Toezicht maakt gebruik van verbetercycli
- Toezicht houden met flexibiliteit en ruimte voor dynamische ontwikkelingen
- Toezicht op instituuts-, inrichtings- en specialismeniveau:
  - op instituuts- en inrichtingsniveau vindt toezicht plaats op opleidingsinfrastructuur
  - op specialismeniveau vindt toezicht plaats op het niveau van individuele en (regionaal) samenwerkende opleidingen
  - een combinatie van toezicht op alle niveaus is mogelijk

Het CGS heeft op basis van deze inzichten een nieuw integraal kaderbesluit voorbereid, dat na goedkeuring door de minister van VWS op 1 januari 2020 van kracht zal worden. Vernieuwingen in hoofdstuk C, Erkenning en toezicht, hebben gevolgen voor het verlenen van erkenning door de RGS aan en het praktisch toezicht door de RGS op de geneeskundige vervolgoepleidingen, opleidingsorganisaties (instituten, instellingen, inrichtingen, e.d.) en opleiders.

De RGS zal uitvoering geven aan dit nieuwe besluit. De (voorbereiding van de) uitvoering van het nieuwe Kaderbesluit van het CGS is een reguliere taak van de RGS. De RGS implementeert het nieuwe besluit in de eigen (bureau)organisatie. Daarnaast faciliteert en evalueert de RGS de implementatie van het nieuwe besluit in het veld. Hiervoor is noodzakelijk dat alle betrokkenen bekend zijn met de nieuwe toezichtsystematiek van de RGS, die past binnen het kader van het nieuwe CGS Kaderbesluit. Randvoorwaardelijk is daarbij dat de RGS een geactualiseerde toezichtsystematiek vaststelt.

In de RGS vergadering van 2 februari 2018 heeft de RGS ingestemd met het RGS-projectplan Implementatie erkenningenbesluit CGS.

Dit plan omvat de uitvoering van de volgende taken:

1. Ontwikkelen en vaststellen van een nieuwe toezichtsystematiek door de RGS;
2. Inventariseren en communiceren van eventuele uitvoeringsproblemen die de RGS voorziet m.b.t. het concept Erkenningenbesluit van het CGS;

¹ Met de RGS wordt in dit document bedoeld de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten met haar leden als besluitvormend orgaan, in samenwerking met haar adviseurs, medische en juridische secretarissen, bureaumedewerkers, en de plenaire visitatiecommissies van de wetenschappelijke verenigingen

² Stimulans voor interne kwaliteitsverbetering van de geneeskundige vervolgoepleidingen (Scherpbier 2.0) december 2015

³ Gezamenlijke documenten van CGS en RGS: 'Van handhaven naar verbeteren, 2013' en 'Uitgangspunten voor vernieuwing erkenningensystematiek. Verbeteren maar ook handhaven, 2016'

3. Implementeren van de nieuwe erkenningen- en toezichtsystematiek in de (bureau)organisatie van de RGS;
4. Faciliteren van de implementatie van de nieuwe erkenningen- en toezichtsystematiek in het veld;
5. Het ontwikkelen van een bijpassende RGS-tarievenstructuur

De RGS vergadering van 22 juni 2018 besprak het document "*Visie van de RGS op toekomstbestendig kwaliteitstoezicht op de geneeskundige vervolgoopleidingen*" en stemde in met de "*routekaart*". De visie benoemt de uitgangspunten voor toekomstbestendig kwaliteitstoezicht van de RGS op de geneeskundige vervolgoopleidingen. De routekaart omschrijft de uit te voeren activiteiten en het tijdpad. Op basis van het projectplan, de visie en de routekaart wordt in dit document (Ontwikkelen en vaststellen van een nieuwe toezichtsystematiek door de RGS) de eerste stap ten behoeve van de opleidingen uitgewerkt. Dit document geeft daarmee een eerste aanzet tot de uitwerking van de overkoepelende RGS-visie op het toekomstige kwaliteitstoezicht van de RGS op de geneeskundige vervolgoopleidingen. De drie clusters werken aan een eigen uitwerking van de systematiek van het RGS-toezicht, met de bedoeling om deze vervolgens zoveel mogelijk te integreren.

De 1.0 -versie van deze nota *Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgoopleidingen* werd op 11 februari 2019 door de RGS-vergadering vastgesteld.

Paragraaf 2 beschrijft de uitwerking van de visie van de RGS op de uitoefening van het toezicht. Paragraaf 3 bevat een inventarisatie van de wijzigingen in de erkenningssystematiek zoals vastgelegd in in hoofdstuk C, Erkenning en toezicht, van het nieuwe Kaderbesluit. Deze inventarisatie dient samen met de toezichtvisie als basis voor de uitwerking in een volgende fase van de voorbereiding van de implementatie in de (bureau)organisatie van de RGS en in het veld.

In paragraaf 4 wordt uitgewerkt langs welke lijnen de invoering van het nieuwe Kaderbesluit zal worden gerealiseerd.

Hoe de praktijk na invoering van de nieuwe systematiek op termijn zal zijn wordt in paragraaf 5 in grote lijnen toegelicht.

2 Uitwerken van de visie van de RGS op toezicht op geneeskundige vervolgoepleidingen

Algemeen

De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de opleidingen in cluster 2 ligt bij de opleider, de opleidingsgroep, de aiossen, de opleidingsinstelling (RvB en COC) en de regio/cluster/OOR. In clusters 1 en 3 ligt die bij de hoofden van de opleidingsinstuten of de instituutopleiders, de aiossen, de opleidingsinstellingen en de (stage)opleiders in het veld. In het vervolg van de tekst wordt "opleidingsactoren" geschreven wanneer al deze partijen worden bedoeld.

De wetenschappelijke verenigingen zijn verantwoordelijk voor de specialisme specifieke vakinhoudelijke aspecten van de opleidingen. Zij spelen een centrale rol bij de normering en het toezicht, met bij de drie clusters passende accentverschillen.

Kwaliteitscyclus

Het zwaartepunt van de controle op het voldoen aan alle criteria lag in de praktijk tot recent bij de visitatiecommissies en de RGS. In cluster 2 namen de opleidingsinstellingen zelf via de COC's veelal een faciliterende rol op zich. In clusters 1 en 3 namen de opleidingsinstututen een faciliterende rol op zich.

Door het verlenen van erkenning voor onbepaalde tijd komt de verantwoordelijkheid voor het blijvend voldoen aan de vereisten en de controle daarop vooral bij de opleidingsactoren zelf te liggen (intern kwaliteitstoezicht). Kwaliteitscycli zijn een belangrijk instrument voor het op peil houden en verbeteren van de kwaliteit van de specifieke opleiding en de opleidingsoverstijgende taken. Van belang is dat alle stappen van de kwaliteitscyclus systematisch worden genomen en dat wordt nagegaan of de afgesproken verbeteracties in de praktijk ook bekliven.

Regulier toezicht, rapportages en evaluatiebezoeken

Huidige systematiek cluster 2

De huidige toezichtsystematiek in cluster 2 stoelt op vijfjaarlijkse visitaties van alle opleidingen door visitatiecommissies, bestaande uit leden van de PVC's. Deze visitatiecommissies onderzoeken namens de RGS systematisch of de opleidingen aan alle eisen en verplichtingen van het CCMS-Kaderbesluit, het desbetreffende specifieke besluit en het landelijk opleidingsplan voldoen. Bij vastgestelde tekortkomingen kan de RGS aan het erkenningsbesluit voorwaarden en zwaarwegende adviezen toevoegen en beperkingen stellen aan de erkenningstermijn. Daarnaast is de RGS voor cluster 2 in 2018 van start gegaan met de implementatie van instellingsvisitaties RGS op vrijwillige basis. Visitatiecommissies bestaande uit leden van de Plenaire Commissie Instellingsvisitatie RGS (PCI) voeren de instellingsvisitaties uit.

Huidige systematiek cluster 1 en 3

De huidige toezichtsystematiek in cluster 1 en 3 stoelt op vijfjaarlijkse visitaties van alle opleidingsinstututen, opleiders en opleidingsinstellingen door visitatiecommissies. De RGS benoemt de leden van de visitatiecommissie. Zij onderzoeken namens de RGS systematisch of de opleidingsinstututen, de opleiders en opleidingsinstellingen aan alle eisen en verplichtingen van het CHVG- respectievelijk het CSG-Kaderbesluit, het desbetreffende specifieke besluit en het landelijk opleidingsplan voldoen. Bij vastgestelde tekortkomingen kan de RGS aan het erkenningsbesluit voorwaarden en zwaarwegende adviezen toevoegen en beperkingen stellen aan de erkenningstermijn.

Nieuwe systematiek

In de nieuwe situatie gaat de RGS voor het verlenen van erkenning voor onbepaalde tijd na of de opleidingsactoren voldoen aan de eisen die worden gesteld. Indien dat het geval is, verleent de RGS erkenning voor onbepaalde tijd. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit, en de primaire controle en borging daarvan, ligt vervolgens bij de opleidingsactoren.

Bij de overgang van de huidige erkenningssystematiek naar de nieuwe systematiek wordt in de overgangperiode van vijf jaar de erkenning van alle opleidingsactoren beoordeeld en, mits voldoende, omgezet in erkenning voor onbepaalde tijd. Daardoor wordt na deze overgangperiode de oude erkenningssystematiek niet meer toegepast en is voor alle opleidingsactoren vervolgens het toezicht volgens de nieuwe systematiek van toepassing.

Doordat de opleidingsactoren meer verantwoordelijkheid nemen voor de verbetering, borging en verantwoording van de kwaliteit kan de RGS, zoals beoogd, meer op afstand toezicht houden.

De RGS heeft straks niet meer de plicht om systematisch met vijfjaarlijkse visitaties te controleren of de opleidingsactoren aan alle eisen en verplichtingen voldoen, zoals de RGS tot op heden volgens de huidige systematiek van het CGS wel moet doen.

De RGS houdt in het kader van het regulier toezicht contact met de opleidingsactoren. Daarbij heeft de RGS als instrumenten:

- schriftelijke rapportages,
- evaluatiebezoeken, ten minste eens in de vijf jaar,
- informatie waarover zij anderszins de beschikking krijgt,
- steekproefsgewijze bezoeken en
- thematisch toezicht.

In de schriftelijke rapportages reflecteren de opleidingsactoren over hun opleiding en het kwaliteitsborgende systeem van hun opleiding (de PDCA cyclus). De opleidingsinstituten en -instellingen rapporteren over de kwaliteitsevaluatie van de opleidingsinstelling overstijgende zaken en op geaggregeerd niveau over de aanwezigheid van kwaliteitsevaluaties van de in de betreffende opleidingsinstelling aanwezige opleidingen en de onder het opleidingsinstituut vallende (stage)opleiders en opleidingsinstellingen.

Op grond van de bevindingen bij het reguliere toezicht kan de RGS overgaan tot intensief toezicht met eventueel consequenties voor de continuïteit van de erkenning.

Bij de overgang naar de nieuwe systematiek van erkenning en toezicht houdt de RGS rekening met de alom gevoelde wens de bureaucratie te verminderen en geen papieren tijgers of paarse krokodillen te creëren. Bij het introduceren van nieuwe systematiek onderzoekt de RGS op welke wijze moderne communicatiemiddelen (b.v. videoconferencing) kunnen worden ingezet.

Nieuwe systematiek cluster 2

De RGS vraagt advies over (onderdelen van) de rapportages aan de desbetreffende plenaire visitatiecommissies.

Op basis van de bevindingen bij het reguliere toezicht kan de RGS, op voorstel van de PVC's/PCI, de betreffende opleider en opleidingsinstelling adviezen geven over de kwaliteit van de opleiding en de opleidingsoverstijgende organisatie en daarbij verzoeken om over de uitvoering te rapporteren. Op grond van rapportages kan de RGS, na overleg met een PVC/PCI besluiten om een evaluatiebezoek te brengen aan een opleidingsinstelling of een specifieke opleiding.

Vijfjaarlijkse evaluatiebezoeken aan opleidingen komen in de plaats van de tot nu toe gebruikelijke opleidingsvisitaties. Het accent verschuift daarbij van strikte controle op het voldoen aan de eisen en verplichtingen uit het Kaderbesluit naar evaluatie van de kwaliteit van de opleiding.

De RGS heeft de mogelijkheid om een vorm van toezicht verplicht te stellen omdat zij het toezicht op haar eigen wijze kan inrichten, zoals beschreven in de toelichting op artikel C.16 in het nieuwe CGS Kaderbesluit.

De RGS kan ervoor ook kiezen om een aantal zaken in de uitvoering van haar toezicht verplicht te maken om bijvoorbeeld de uitvoerbaarheid van het toezicht voor het bureau te garanderen of omdat er andere voordelen aan de specifieke keuze verbonden zijn. Dit geeft de RGS de mogelijkheid om instellingsvisitaties verplicht te stellen.

De RGS kan er voor kiezen om bij de invulling van het reguliere toezicht rekening te houden met de wensen van de opleiders van de specifieke opleidingen en opleidingsinstellingen.

Bijvoorbeeld:

- (Samenwerkingsverbanden van) opleiders, opleidingen en gecertificeerde opleidingsinstellingen kunnen er voor kiezen om gezamenlijk of afzonderlijk van elkaar te rapporteren.
- Evaluatiebezoeken worden tenminste vijfjaarlijks uitgevoerd. Daarbij kan de RGS rekening houden met de wensen van opleidingsactoren. De evaluatiebezoeken kunnen al dan niet in overleg tussen de opleidingsinstellingen en opleiders en de RGS en de PVC's /PVI's worden gebracht aan:
  - samenwerkende opleidingen van één specialisme in cluster-, OOR- of regionaal verband
  - één opleiding en de daarbij behorende opleidingsinstelling door éénzelfde commissie, waarin de PVC van het betreffende specialisme en de PCI zijn vertegenwoordigd (bijvoorbeeld bij een instelling met één of twee opleidingen)
  - een enkele opleiding
  - een enkele opleidingsinstelling

Op termijn ontwikkelt de RGS de steekproefsgewijze bezoeken en het thematisch toezicht. Dit heeft, vanwege beperkte menskracht en middelen, voorlopig geen prioriteit.

Instellingsvisitaties

De RGS certificeert een opleidingsinstelling als bij een instellingsvisitatie RGS blijkt dat in de instelling een zodanig kwaliteitssysteem functioneert dat de kwaliteit van de medisch specialistische vervolgoepleidingen opleidingsoverstijgend adequaat wordt bewaakt en geborgd. Door certificering wijzigt de oude systematiek van de reguliere opleidingsvisitaties zoals beschreven in het Reglement voor Instellingsvisitaties RGS en de notitie Juridische grondslag, kwaliteitskader en procedures. De opleidingsvisitaties verlopen zonder gesprekken met de COC en RvB. Omdat gebleken is dat een instellingsvisitatie RGS de ontwikkeling van het interne kwaliteitssysteem van de instelling in hoge mate faciliteert zal deze vorm van visiteren in de overgangsfase naar een nieuwe toezichtssystematiek een belangrijke rol spelen. Tevens zijn instellingsvisitaties een opmaat voor regionale visitaties in een OOR of cluster. In de nieuwe toezichtssystematiek kan de methodiek (of onderdelen daarvan) die voor instellingsvisitaties zijn ontwikkeld en geïmplementeerd worden gebruikt bij de evaluatiebezoeken, het intensieve toezicht en nieuwe erkenningen.

Regionale visitaties

Aiossen volgen hun opleiding veelal in regionaal samenwerkende opleidingsinstellingen. De pilot horizontaal visiteren in 2015 toonde aan dat horizontaal (regionaal) visiteren onder de huidige regelgeving mogelijk is. Wel moet bij een eventuele implementatie worden uitgewerkt welke consequenties de RGS aan de uitkomsten van deze nieuwe visitatievorm geeft en wat het betekent voor de daarvoor noodzakelijke regelgeving.

In het nieuwe CGS Kaderbesluit krijgt de RGS in artikel C.6 de mogelijkheid tot erkenning van meerdere opleidingsinstellingen in een samenwerkingsverband.

Daarbij is vereist dat elke opleider en instelling in het samenwerkingsverband voldoet aan de erkenningseisen en dat de samenwerkingsovereenkomst tussen de instellingen ten minste de afspraken over elke locatie, de inhoud en duur van de verschillende onderdelen van de opleiding en over de onderlinge verhouding en verantwoordelijkheid van de instellingen beschrijft.

De RGS stelt in samenwerking met de betrokkenen, met name de PVC's, richtlijnen op voor de praktische uitvoering van het regulier toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen. Hiervoor is in 2019 het project Implementatie Regionaal Visiteren RGS gestart.

Nieuwe systematiek cluster 1 en 3

De RGS vraagt advies over (onderdelen van) de rapportages aan de desbetreffende visitatiecommissies. Verzoeken van de visitatiecommissie om aanvullende vragen kunnen via de RGS aan het hoofd van het opleidingsinstituut, de instituutsopleider, de opleidingsinstelling of rechtstreeks aan de betreffende opleiders worden gericht. De leden van de visitatiecommissies worden voorgedragen door de wetenschappelijke vereniging.

Op basis van de bevindingen bij het reguliere toezicht kan de RGS, op voorstel van de visitatiecommissie, aan het betreffende hoofd van het opleidingsinstituut, de instituutsopleider, de (stage)opleider en opleidingsinstelling adviezen geven over de kwaliteit van de opleiding en de opleidingsoverstijgende organisatie en daarbij verzoeken om over de uitvoering te rapporteren. Op grond van rapportages kan de RGS, na overleg met de visitatiecommissie, besluiten om een evaluatiebezoek te brengen aan een opleidingsinstituut of opleidingsinstelling. Door deze aanpak uniformeren de drie clusters hun werkwijze. Voor cluster 1 en 3 zal dit waarschijnlijk meer werk voor de visitatiecommissies betekenen.

Visitatie en intensief toezicht

De tot op heden gebruikelijke visitatie van een opleiding wordt alleen nog uitgevoerd in het kader van een eerste aanvraag tot erkenning dan wel in het kader van intensief toezicht. Wanneer bij het reguliere toezicht daartoe aanleiding is kan de RGS overgaan tot intensief toezicht.

Op grond van de bevindingen bij het intensief toezicht kan de RGS besluiten om voorwaarden te stellen, de erkenning te schorsen of in te trekken.

3 Inventarisatie van de wijzigingen in het nieuwe kaderbesluit

Deze paragraaf geeft een analyse van de wijzigingen van het nieuwe Kaderbesluit ten opzichte van het huidige kaderbesluit en de gevolgen daarvan voor de door de RGS, en de PVC's/PCI en visitatiecommissie te ondernemen acties. Deze analyse is van belang voor de volgende fase, de uitwerking van het nieuwe Kaderbesluit in een beheersbaar implementatieproces.

Wijzigingen in regelgeving

De wijzigingen in het nieuwe Kaderbesluit t.o.v. het huidige kaderbesluit betreffen in hoofdlijn de volgende onderwerpen:

- erkenning voor onbepaalde termijn na het verlenen van een eerste erkenning
- erkenning meerdere opleidingsinstellingen in samenwerkingsverband
- eisen interne kwaliteitscyclus per opleidingsinstituut, opleiding en de opleidingsinstelling
- toezicht, regulier en intensief
- evaluatiebezoek tenminste eenmaal per vijf jaar
- tweejaarlijkse rapportage

Regulier toezicht

Het nieuwe Kaderbesluit (CGS-KB, art. C.13) bepaalt dat de RGS regulier toezicht houdt op de kwaliteit van de opleiding door deze te monitoren aan de hand van de rapportage, evaluatiebezoeken en van informatie waarover zij anderszins de beschikking krijgt. Het toezicht door de RGS bestaat in de basis uit regulier toezicht en kan overgaan in intensief toezicht. In de fase van regulier toezicht gaat het erom dat zichtbaar wordt gemaakt hoe het staat met de kwaliteit van de betreffende opleiding en wat er wordt gedaan om deze opleiding te verbeteren.

Het reguliere toezicht kan leiden tot een verzoek om een nadere schriftelijke rapportage, tot een nader evaluatiebezoek of tot intensief toezicht.

De RGS kan de betreffende opleidingactoren adviseren over de kwaliteit van de opleiding, waarbij een verzoek om tussentijdse rapportage onderdeel kan uitmaken van het advies.

Intensief toezicht

Intensief toezicht is een verscherpte vorm van toezicht van de RGS op een opleiding, gericht op herstel van geconstateerde gebreken in een of meer opleidingen en op de kwaliteitsverbetering van die opleiding(en), die kan leiden tot wijziging van die erkenning. Op grond van de bevindingen bij regulier toezicht kan de RGS besluiten tot intensief toezicht. Aanleidingen kunnen zijn bedreigde veiligheid van het opleidingsklimaat, niet rapporteren of niet meer voldoen aan een of meer erkenningseisen.

De RGS kan het intensief toezicht uitoefenen door te verzoeken om een schriftelijke rapportage of door een, eventueel op korte termijn aangekondigde, visitatie.

Op basis van de bevindingen bij intensief toezicht kan de RGS besluiten om de huidige erkenning in stand te laten, de erkenning om te zetten in een erkenning onder voorwaarden voor ten hoogste twee jaar, de erkenning voor ten hoogste één jaar te schorsen of de erkenning in te trekken.

Gevolgen voor de RGS en de PVC's/PCI, visitatiecommissies vanaf 1 januari 2020

De RGS bereidt zich erop voor dat de aanvragen voor erkenning door de wijzigingen in het Kaderbesluit vanaf 1 januari 2020 veranderen. Dit heeft consequenties voor de door de RGS, de PVC/PCI's en de visitatiecommissies te ondernemen acties. De RGS zal de instellingen die na 1 januari 2020 door de RGS worden aangeschreven om een aanvraag te doen beoordelen en erkennen overeenkomstig het nieuwe Kaderbesluit. Op indicatie kan de RGS besluiten tot een eenmalige erkenning voor beperkte duur met voorwaarden tot maximaal 1 januari 2025. Dit houdt in dat de RGS tot 1 januari 2025 ook het oude stelsel in de lucht moet houden. Wat dit precies betekent voor de praktijk van de RGS, de PVC's/PCI en de visitatiecommissies wordt nader bepaald en voor zover nu bekend in deze nota aangegeven. In bijlage I.A is een tabel

opgenomen met acht mogelijke scenario's waar de RGS uitgaande van het nieuwe Kaderbesluit op zal moeten anticiperen.

4 Aanpassing van de werkwijze van de RGS

4.1 Inleiding

Om vanaf 1 januari 2020 de nieuwe erkennings- en toezichtstaken van de RGS, de PVC's/PCI en de visitatiecommissies te kunnen uitvoeren en de nieuwe instrumenten effectief te kunnen inzetten is het noodzakelijk dat de RGS procedures opstelt over de in bijlage I, onder B genoemde onderwerpen.

De volgende onderwerpen dienen, tenminste, te worden uitgewerkt in protocollen en procedures:

1. **Rapportages:** de (wijze en frequentie van) rapportage door de opleidingsactoren.
2. **Evaluatiebezoek:** het vijfjaarlijkse bezoek aan opleidingen en bij een eerste erkenning van een opleiding binnen een jaar na start van de eerste aiOS.
3. **Regulier toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen.**
4. **Intensief toezicht:** de wijze waarop de RGS het intensief toezicht vorm geeft.

Bij de uitwerking van deze onderwerpen zijn o.a. de volgende aspecten, in willekeurige volgorde genoemd, van belang:

- Kwantificering van de werkzaamheden voor het bureau RGS, en de PVC's van de wetenschappelijke vereniging en de PCI, alsmede van de visitatiecommissies
- Zinnige inzet van mensen en middelen
- Timing en fasering van de veranderingen in de systematiek
- De overgangssituatie van de oude naar de nieuwe systematiek
- De keuzevrijheid van de opleidingen en instellingen voor een vorm van de systematiek van het toezicht (deels) verplicht
- Format voor de rapportage
- Toezicht op maat
- Verschil tussen het evaluatiebezoek en een visitatie
- Worden rapportages gevraagd aan opleidingsinstellingen, aan individuele opleiders en aan samenwerkende opleidingen
- Beoordeling van de rapportages
- Voorkomen van een toename van de bureaucratie ('papieren' tijd) nu er ook evaluatiebezoeken worden uitgevoerd, wat voorheen niet het plan was.
- Effect van regionale visitaties, waardoor per saldo minder evaluatiebezoeken door clustering van opleidingsvisitaties in OOR's /regio's
- Deregulering en ontdebelling
- Informatie aan en instructie van leden van PVC's/PCI en visitatiecommissies en opleidingsactoren
- Adviezen door de RGS aan de opleidingsactoren
- Ontwikkelen van evaluatie van de nieuwe systematiek
- Ontwikkeling van de nieuwe systematiek zodanig dat langdurige juridische procedures over RGS-besluiten wordt voorkomen
- Rol van de plenaire RGS-vergadering bij de toetsing van rapportages, evaluatiebezoeken en intensief toezicht

4.2 Voorbereiding van de nieuwe werkwijze RGS

De RGS vergadering besluit over de nieuwe procedures die nodig zijn om het nieuwe CGS Kaderbesluit in de praktijk te brengen. Ter voorbereiding van deze besluitvorming bereiden voorbereidingsgroepen, samengesteld uit een expertgroep van RGS-leden en RGS-secretarissen, voorstellen over de verschillende onderwerpen voor. De praktische uitwerking van de nieuwe procedures en protocollen wordt door het bureau van de RGS verzorgd.

4.3 Implementatie door de RGS

4.3.1 Rapportage

Individuele opleidingen of samenwerkende opleidingen rapporteren wanneer zij hierom worden verzocht door de RGS en twee jaar na het evaluatiebezoek over de gegeven adviezen. De cyclus is vijfjaarlijks evaluatiebezoek en rapportage over de adviezen tussen twee evaluatiebezoeken.

Gecertificeerde opleidingsinstellingen van cluster 2 rapporteren tweejaarlijks en wanneer zij hierom worden verzocht door de RGS en over de bij de evaluatiebezoeken gegeven adviezen. In de overgangperiode naar de nieuwe systematiek zal de RGS geen rapportage vragen aan niet gecertificeerde opleidingsinstellingen.

De instituten en instellingen uit cluster 1 en 3 rapporteren conform de cyclus van hun (gecertificeerde) kwaliteitssystemen (circa tweejaarlijks). In het geval van cluster 3 vindt deze rapportage plaats door tussenkomst van en met advisering door de betreffende wetenschappelijke vereniging.

De RGS stelt een format op waarin opleidingsinstellingen/-instituten worden gevraagd om te rapporteren over de wijze waarop de kwaliteit van de opleidingen wordt beoordeeld en geborgd. In de rapportage moeten uitkomsten van de eigen kwaliteitscontrole van de opleidingsinstelling als zodanig en de aanwezige individuele opleidingen (op geaggregeerd niveau) worden beschreven. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van instrumenten zoals SETQ, Effect, D-RECT en (gecertificeerde) kwaliteitssystemen zoals, GEAR, KOERS en METIS. Uit de rapportages moet blijken hoe het kwaliteitssysteem en de kwaliteitscycli werken. Welke zaken zijn gesignaleerd, wat is er mee gedaan, wat waren de leerpunten, welke veranderingen zijn doorgevoerd? Noem een top 3 van belangrijkste punten die zijn aangepakt.

Een opleidingsinstelling hoeft niet standaard per individuele opleiding te rapporteren, tenzij er bijzonderheden zijn op individueel opleidingsniveau.

Het is afhankelijk van het type rapportage door wie de rapportage inhoudelijk wordt beoordeeld:

- Rapportage op indicatie (bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding door aios) op verzoek van de RGS: door een secretaris RGS en het lid RGS van het betrokken specialisme
- Rapportage door de individuele opleidingen of regionaal samenwerkende opleidingen: door de PVC van het betrokken specialisme
- Rapportage door opleidingsinstellingen: door de PCI
- Rapportage door instituten en instellingen van cluster 1 en 3 : door de visitatiecommissie en/of door de betreffende wetenschappelijke vereniging en een secretaris RGS.

4.3.2 Evaluatiebezoek

4.3.2.1 Evaluatiebezoek

De huidige visitatie heeft zich ontwikkeld tot een gewaardeerd instrument. De RGS beschouwt het evaluatiebezoek als een evolutie van de huidige visitatie en als het belangrijkste instrument voor het reguliere toezicht. Bij het ontwikkelen van het evaluatiebezoek borduurt de RGS voort op de positieve ervaringen met het visiteren. Het evaluatiebezoek brengt zij in lijn met de uitgangspunten voor vernieuwing van de erkenningssystematiek van het CGS en de RGS. Het nieuwe Kaderbesluit laat de RGS veel ruimte voor de invulling van de inrichting van de evaluatiebezoeken.

Het evaluatiebezoek wordt elke vijf jaar gebracht aan individuele opleidingen of regionaal samenwerkende opleidingen, opleidingsinstituten en opleidingsinstellingen.

De kern van het evaluatiebezoek bestaat uit persoonlijk contact tussen vertegenwoordigers van de RGS en de (P)VC, PCI, de opleidingsactoren en de opleidingsprofessionals en richt zich op de eigen kwaliteitscycli van de opleidingsorganisaties/instellingen.

De RGS formuleert op basis van de bevindingen adviezen.

De RGS verlangt rapportages van opleidingsinstellingen en opleidingsinstituten en in cluster 2 van individuele opleidingen en samenwerkende opleidingen (zie paragraaf 4.3.1).

4.3.2.2 Voorbereiding

De RGS ontwikkelt werkdocumenten voor de evaluatiebezoeken.

De werkdocumenten variëren afhankelijk van het type evaluatiebezoek (aan individuele opleidingen of regionaal samenwerkende opleidingen, opleidingsinstituten of gecertificeerde opleidingsinstellingen).

Hierin neemt de RGS op welke documentatie tevoren en welke tijdens het evaluatiebezoek beschikbaar moet zijn. De RGS beperkt de tijdens de visitatie te beoordelen documenten tot het noodzakelijke minimum (bijvoorbeeld aios-portfolio's).

De RGS past de bestaande werkdocumenten voor opleidings- en instellingsvisitaties aan voor gebruik bij evaluatiebezoeken.

De RGS acht het van belang dat er voor regionaal samenwerkende opleidingen een regionaal aanspreekpunt is. Dat hoeft niet per se de universitair opleider te zijn. De CGS-regelgeving laat dat nu in het midden. De RGS stelt hierover spelregels op.

Voorbeelden van tevoren op te vragen documenten zijn: lokale en regionale opleidingsplannen, uitkomsten van SETQ, D-RECT, Effect, GEAR, METIS, KOERS en vergelijkbare instrumenten, PDCA-kwaliteitscycli, (discipline overstijgend) onderwijs, docentprofessionalisering, roosters van aiossen in relatie tot arbeidstijdenwet, audits, proefvisitatieverslagen, verslagen van opleidingsvergaderingen, verslagen van COC-vergaderingen, COC-reglement, beleidsplan, SWOT-analyse, rapportages van opleidingen, opleidingsinstituten en opleidingsinstellingen, governance code, nieuwe ontwikkelingen (medisch inhoudelijke innovaties, fusies).

In aanvulling hierop bepaalt de RGS in overleg met de (P)VC's en de PCI welke (specialisme) specifieke documenten gewenst zijn.

Uit deze niet limitatieve opsomming wordt een, van het type evaluatiebezoek afhankelijke, beperkte selectie gemaakt.

4.3.2.3 Structuur en criteria

De RGS geeft in werkdocumenten adviezen over de structuur van het evaluatiebezoek. Voor cluster 2 zijn de PVC's als verlengde arm van de RGS verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de evaluatiebezoeken, vergelijkbaar met de uitvoering van de huidige visitaties. De PCI heeft deze rol als adviescommissie van de RGS voor instellingsvisitaties en -evaluaties.

Voor de clusters 1 en 3 vult de RGS dit in na bespreking met de leden van de visitatiecommissies. De evaluatiebezoekcommissie (EBC) voor cluster 2 bestaat uit tenminste twee specialist-leden en een aios. Voor instellingsevaluaties is de samenstelling gelijk aan die bij de (huidige) instellingsvisitaties twee specialist-leden, een aios, een bestuurder-visitorator en een onderwijskundige of leerhuismanager. De EBC van clusters 1 en 3 bestaat uit tenminste een visitorator voor een opleidingsinstelling en tenminste twee specialist-leden en een aios voor het bezoek aan een opleidingsinstituut. Het EBC van cluster 3 aan een opleidingsinstelling bestaat uit tenminste twee specialist-leden en bij grote instellingen een aios.

De RGS geeft adviezen over de agenda en de te bespreken onderwerpen.

De duur van het evaluatiebezoek is afhankelijk van het type bezoek (individuele opleiding, samenwerkende opleidingen of instellingen en instituten) en de omvang van het instituut of de instelling. Een richtlijn daarbij is dat een bezoek 6 uur duurt.

Voor aanvullende gesprekken kan de EBC eventueel gebruik maken van videoconferencing. Voorbeelden zijn: gesprekken met externe partners of aanvullend gesprekken na afronding van het evaluatiebezoek.

De RGS houdt er rekening mee dat de vorm van het bezoek zo open mogelijk moet zijn.

De RGS maakt onderscheid tussen algemene en specifieke criteria.

Voor de algemene criteria stelt de RGS eisen aan de PDCA-cyclus (welke elementen moeten daarin in elk geval terug te vinden zijn).

De (P)VC's doen voorstellen voor specifieke criteria, waarbij het landelijk of regionale opleidingsplan een belangrijk referentiekader is. Tijdens het bezoek worden beide aspecten in voldoende mate getoetst.

De RGS maakt inhoudelijk geen onderscheid tussen het eerste evaluatiebezoek een jaar na de start van de eerste aios en de reguliere vijfjaarlijkse evaluatiebezoeken.

4.3.2.4 Gesprekken tijdens het evaluatiebezoek aan individuele opleidingen

De EBC spreekt in elk geval met de aiossen en de leden van de opleidingsgroep in cluster 2 en met het hoofd en plaatsvervangend hoofd, de opleiders en de aiossen in cluster 1 en 3.

Als een instelling in cluster 2 is gecertificeerd zijn gesprekken met de raad van bestuur en de COC over opleiding overstijgende onderwerpen niet nodig.

De PDCA-cyclus geldt als vertrekpunt, waarbij kan worden aangesloten op rapportages en de resultaten van de in Scherpbier 2.0 opgenomen kwaliteitsinstrumenten. In een gesprek met open vragen wordt de kwaliteit van de PDCA-cyclus besproken.

In het gesprek met de aiossen komen daarnaast aan de orde de inhoud van de portfolio's, waaronder de genoteerde feedback en de bekwaamverklaringen.

De EBC bepaalt tevoren de duur van het gesprek met de aiossen, afhankelijk van het type evaluatiebezoek, het cluster, en het aantal aiossen.

De RGS ontwikkelt een instructie (inclusief vragenlijsten) ten behoeve van de voorbereiding van aiossen op het evaluatiebezoek.

Het gesprek met leden van de opleidingsgroep heeft een open karakter. Naast generieke onderwerpen (PDCA-cyclus, docentprofessionalisering) bespreekt de EBC vakinhoudelijk-specifieke onderwerpen.

De RGS en/of de (P)VC's kunnen thema's toevoegen. Dat wil zeggen dat er gedurende een periode van bijvoorbeeld twee jaar extra aandacht wordt besteed aan bepaalde onderwerpen die van tevoren bekend worden gemaakt.

Zo kan de RGS bijvoorbeeld bespreking van de onderwerpen waarover in de huidige erkenningsbesluiten de meeste voorwaarden en zwaarwegende adviezen worden toegevoegd (de top 5) voorstellen. De RGS stelt een overzicht van deze onderwerpen op. In Bijlage II staat een uitwerking van het evaluatiebezoek aan een individuele opleiding van cluster 2.

4.3.2.5 Gesprekken tijdens het evaluatiebezoek aan regionaal samenwerkende opleidingen (in het kader van regionaal toezicht)

Zie ook paragraaf 4.3.3. Ook hier geldt dat de EBC in elk geval spreekt met aiossen en leden van de opleidingsgroepen van alle locaties en met het hoofd en plaatsvervangend hoofd, de opleiders en de aiossen in cluster 1, 2 en 3.

Indien alle instellingen in cluster 2 zijn gecertificeerd dan zijn gesprekken met de raad van bestuur en de COC over opleiding overstijgende onderwerpen niet nodig.

De PDCA-cyclus is het vertrekpunt, waarbij kan worden aangesloten op rapportages en resultaten van proefvisitaties en kwaliteitsaudits. In een open gesprek met open vragen wordt de kwaliteit van de PDCA-cyclus besproken.

Het regionaal opleidingsplan wordt uitgebreid besproken, de totstandkoming, de uitvoering in de praktijk en de betrokkenheid van de aiossen.

Van belang is dat de gesprekken zich richten op de borging van de kwaliteit van de opleiding die de aiossen in de regio krijgen, waarbij uitgangspunt is vertrouwen.

Het gaat dan om vragen als:

- Is door de samenwerkende opleidingen voldoende geborgd dat elke aios de opleiding krijgt die hij volgens de trits landelijk-, regionaal- en lokaal opleidingsplan zou moeten krijgen.
- Kunnen de aiossen de stages die zij behoren te lopen daadwerkelijk doen
- Komen aiossen daadwerkelijk toe aan het uitvoeren van hun verplichtingen (zoals bij veel opleidingen het aantal verrichtingen dat zij moeten doen)
- Is binnen het regionaal samenwerkingsverband voldoende geborgd dat elke aios in staat wordt gesteld de afgesproken bekwaamheidsniveaus te behalen

4.3.2.6 Gesprekken tijdens het evaluatiebezoek aan opleidingsinstellingen en gecertificeerde opleidingsinstellingen

De EBC spreekt met de opleidingsactoren.

In een open gesprek met open vragen wordt als eerste de kwaliteit van de PDCA-cyclus besproken waarna de overige onderwerpen aan bod komen.

4.3.2.7 Rapportage

Zie ook paragraaf 4.3.1. De EBC stelt een evaluatiebezoekrapport op. De RGS stelt criteria op waaraan het rapport tenminste moet voldoen en voor de doorlooptijd.

Het rapport wordt, na consultatie van het lid RGS van het betrokken specialisme, per mandaat secretaris RGS verzonden aan de opleider en de raad van bestuur. Voor de rapportages van gecertificeerde instellingen loopt deze route via de (secretaris en voorzitter van de) PCI.

4.3.2.8 Adviezen

De RGS kiest voor het begrip advies in plaats van aanbeveling of verbeterpunt.

De RGS voegt op voorstel van de EBC zo nodig een of meer adviezen toe aan het evaluatiebezoekrapport. Een advies kan gebaseerd zijn op een punt van kritiek en zal dan in gebiedende wijs worden geformuleerd. Ook kan een positief geformuleerd advies worden gegeven over het voortzetten van een recent ingevoerde verbetering.

- Adviezen van de commissie kunnen zowel op het Kaderbesluit, het betreffende specifiek besluit en landelijk opleidingsplan, als het Kwaliteitskader worden gebaseerd. Aan deze adviezen kan de verplichting tot een rapportage worden gekoppeld.
- Daarnaast kunnen adviezen worden uitgebracht die niet gebaseerd zijn op een van de genoemde kaders. Aan deze adviezen kan geen rapportageverplichting worden gekoppeld.

De RGS bepaalt, op voorstel van de EBC, de datum waarvoor de rapportage wordt verwacht. In de rapportage moet zichtbaar zijn wat de opleider, instituut of instelling heeft gedaan met de adviezen van de EBC. De rapportage betreft de aandachtspunten waar de EBC op heeft gewezen en onderwerpen die opleiders eventueel zelf onder de aandacht willen brengen. In de rapportage worden ook uitkomsten van de eigen kwaliteitscontrole van individuele opleidingen of samenwerkende opleidingen beschreven.

De RGS ontwikkelt geen officiële zienswijzeprocedure als onderdeel van de evaluatiebezoeken systematiek. Een zienswijzeprocedure maakt onderdeel uit van de besluitvorming na visitatie en het intensief toezicht. In het kader van hoor en wederhoor beantwoordt de RGS, zo nodig in afstemming met de EBC en (P)VC/PCI, correspondentie.

4.3.3. Regulier toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen

Het nieuwe Kaderbesluit van de CGS bevat voorstellen voor regelgeving die regionaal toezicht in verschillende vormen mogelijk maakt. Het is aan de RGS om daar, vanuit de eigen verantwoordelijkheid als toezichthouder, rekening houdend met aspecten als kwaliteit, doelmatigheid, ontbureaucratisering et cetera, invulling aan te geven en bij de ontwikkeling van de toezichtsystematiek tevens te toetsen of de regelgeving past bij wat de RGS in het kader van de uitvoering van het toezicht voor ogen staat.

De RGS houdt er rekening mee dat, terwijl erkenningen voor individuele opleidingen voor onbepaalde tijd gaan gelden, samenwerkingsverbanden aan verandering onderhevig kunnen zijn. Dit kan bij het reguliere toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen een complicerende factor zijn. Ook kunnen individuele opleidingen samenwerking aangaan met individuele opleidingen uit een of meer andere OOR's. Dit betekent dat de RGS voor het toezicht niet zondermeer uit kan gaan van de indeling in OOR's.

De RGS respecteert de eigen keuze van opleidingen voor het samenwerkingsverband waarin zij willen samenwerken, mits in overeenstemming het specifieke besluit van het betreffende specialisme.

De RGS beoordeelt of regulier toezicht op een samenwerkingsverband van opleidingen vanuit de optiek van de RGS uitvoerbaar is.

De RGS wenst dat een van de opleiders van de regionaal samenwerkende opleidingen het aanspreekpunt voor de RGS is. Dit hoeft wat de RGS betreft niet de universitaire opleider te zijn. Bij regionaal toezicht kan geen sprake kan zijn van one size fits all. Het is een kwestie van maatwerk per specialisme en wellicht ook per regio.

De rol van de wetenschappelijke verenigingen (PVC's) in cluster 2 bij het uitvoeren van het regionaal toezicht is cruciaal.

Bij de clusters 1 en 3 is de rol van de wetenschappelijke verenigingen anders dan in cluster 2 door de aanwezigheid van de opleidingsinstituten.

Het is aan de wetenschappelijke verenigingen en PVC's om – in samenspraak met de RGS - te bepalen of regionaal toezicht binnen hun vakgebied zinvol en uitvoerbaar is.

Indien dat het geval is dan bepalen de wetenschappelijke verenigingen/PVC's de vakinhoudelijke criteria en normen voor samenwerkende opleidingen en de toetsingscriteria. De RGS zal de wetenschappelijke verenigingen/PVC's hierover bevragen en bij de ontwikkeling van regionaal toezicht samen met hen optrekken.

De RGS zal in samenwerking met betrokkenen nader onderzoeken voor welke wetenschappelijke verenigingen en voor welke regionaal samenwerkende opleidingen deze vorm van erkenning en toezicht zinvol en effectief is.

De RGS zal daarbij aan de wetenschappelijke verenigingen/PVC's kaders voorstellen. Dit betekent dat bevragen van de wetenschappelijke verenigingen/PVC's niet kan voordat de RGS die kaders voor zichzelf helder heeft gemaakt.

De RGS gaat bij het stellen van de kaders voor regionaal evalueren uit van een groeimodel. De stip op de horizon is dat regio's die zelf in staat zijn het toezicht op clusterniveau (= per geneeskundige opleiding) uit te voeren waarbij de RGS (via de verlengde arm constructie met wetenschappelijke verenigingen/(P)VC's) toeziet op de kwaliteitsborging binnen het cluster. Dit moet voor alle drie de clusters mogelijk zijn.

De RGS stelt als voorwaarde dat bij regulier evalueren van samenwerkende opleidingen het in beginsel vereist is dat alle betrokken opleidingsinstellingen gecertificeerd zijn.

Een complicerende factor bij de implementatie van regulier toezicht op regionaal samenwerkende opleidingen is dat individuele opleidingen binnen een regio reeds lopende erkenningen hebben die op verschillende momenten aflopen.

De RGS heeft daarbij de volgende twee mogelijkheden:

- De RGS kan overwegen te wachten met het reguliere regionale toezicht totdat alle regionaal samenwerkende opleidingen ieder een eigen erkenning voor onbepaalde tijd hebben
- Een andere mogelijkheid is dat de RGS eenmalig samenwerkende opleidingen visiteert (conform de pilots uit 2014/15) en aan alle individuele opleidingen een eigen erkenning verleent voor onbepaalde tijd, om daarna over te gaan tot vijfjaarlijks regionaal evalueren

De RGS kiest voor de tweede mogelijkheid en voert in de loop van 2020 tenminste twee, zo mogelijk vier, regionale visitaties uit, in een apart project Implementatie Regionaal Visiteren RGS.

4.3.4 Intensief toezicht

In het nieuwe Kaderbesluit worden als aanleiding voor intensief toezicht door de RGS genoemd:

- a. er zijn aanwijzingen dat de kwaliteit of de veiligheid van het opleidingsklimaat in het geding is
- b. een opleidingsorganisatie rapporteert niet, ook niet na een rappel daartoe van de RGS
- c. een opleidingsorganisatie of een opleidingsprofessional lijkt niet te voldoen aan een of meer erkenningseisen uit dit besluit of het betreffende specifieke besluit

De onder b. en c. genoemde punten komen aan het licht bij het reguliere toezicht door de RGS. Wat betreft a. zullen de meldingen vooral door betrokken aiossen in cluster 2 en 3 rechtstreeks aan de RGS worden gedaan. De drempel voor aiossen om een melding te doen bij de RGS blijkt in de praktijk hoog.

Daarom benadrukt de RGS in haar communicatie met aiossen proactief dat meldingen over suboptimale omstandigheden door aiossen bij de RGS welkom zijn en zorgvuldig en serieus zullen worden behandeld. De belangen van aiossen zullen door de RGS volledig worden gerespecteerd.

De RGS zal ook in haar communicatie met opleiders/ opleidingsgroepen/ opleidingsinstellingen in cluster 2 en 3 benadrukken dat de RGS laagdrempelig benaderbaar is en open staat voor signalen over mogelijk tekortschietende kwaliteit of bedreiging van de veiligheid van een opleiding. Voor de meldingen in cluster 1 hebben de opleidingsinstellingen voorzien in een procedure.

In Bijlage III staat het inmiddels door de RGS vastgestelde Protocol Intensief Toezicht.

5 Toekomstige erkenning- en toezichtsystematiek RGS in krijtlijnen

Inleiding

Bij lezing van deze nota *Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgopleidingen* is het voor de lezer niet meteen duidelijk hoe na volledige invoering van het nieuwe CGS Kaderbesluit de systematiek van erkenning en toezicht door de RGS in grote lijnen zal zijn.

In deze paragraaf worden voor de drie clusters in krijtlijnen geschetst hoe de praktijk op termijn zal zijn, met daarbij voor cluster 2 ook enige aandacht voor de overgangssituatie.

5.1 Cluster 1

1. Opleidingsinstituten en opleidingsinstellingen die een gecertificeerde kwaliteitsaudit ondergaan:
  - Een lichtere visitatie die leidt tot erkenning van opleidingsinstituten en instellingen voor onbepaalde tijd
  - Na erkenning voor onbepaalde tijd rapportages en elke 5 jaar evaluatiebezoeken van opleidingsinstituten en opleidingsinstellingen
  - Regelmatige rapportages van instituten en instellingen, voor de opleidingsinstituten huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde in feite de rapportage van de kwaliteitsaudits
  - In cluster 1 zullen de instituten huisartsgeneeskunde en ouderengeneeskunde waarschijnlijk namens de RGS de opleidingsinstellingen visiteren, rapporteren en hen evalueren.
2. Opleidingsinstituten en opleidingsinstellingen die geen gecertificeerde kwaliteitsaudit ondergaan
  - Individuele visitaties van instituten of instellingen inclusief opleidingsoverstijgende zaken leidt tot erkenning voor onbepaalde tijd
  - Rapportages en elke 5 jaar evaluaties bevatten ook opleidingsoverstijgende zaken
3. Regionaal toezicht is optioneel
  - Op verzoek kunnen opleidingsinstellingen in een regio of samenwerkingsverband gezamenlijk gevisiteerd of geëvalueerd worden
  - Rapportages en evaluaties op maat
4. Intensief toezicht
  - Rapportages
  - Visitaties

5.2 Cluster 2

1. Opleidingsinstellingen
  - Instellingsvisitaties en –evaluaties is de norm voor alle instellingen, groot en klein, met veel of weinig aiossen. De RGS streeft naar een stimulerende en coachende aanpak waarbij de inzet is dat alle opleidingsinstellingen binnen enkele jaren een instellingsvisitatie aanvragen. Evaluatiebezoek een keer per vijf jaar voor gecertificeerde instelling. Reguliere individuele opleidingsvisitaties (dus inclusief gesprekken met COCen RVB) zolang de instelling niet gecertificeerd is (zie 2).

- Bij opleidingsinstellingen met weinig opleidingen en/of weinig aiossen bepaalt de RGS of de instellingsvisitatie/-evaluatie wordt gecombineerd met de visitatie/evaluatiebezoek van een individuele opleiding.
  - Rapportage, tweejaarlijks, door alle gecertificeerde instellingen.
2. Individuele opleidingen
    - Visitaties bij eerste erkenning en bij intensief toezicht.
    - Evaluatiebezoeken, vijfjaarlijks, bij erkenning voor onbepaalde tijd.
    - Rapportage, tussen twee evaluatiebezoeken in.
  3. Samenwerkende opleidingen
    - Optioneel. Op verzoek kunnen regionaal samenwerkende individuele opleidingen gezamenlijk worden geëvalueerd, gebaseerd op een regionaal opleidingsplan.
    - Evaluatiebezoeken, vijfjaarlijks, bij erkenning voor onbepaalde tijd.
    - Rapportage, tussen twee evaluatiebezoeken in.
  4. Intensief toezicht
    - Rapportages
    - Visitaties

Overgangssituatie cluster 2

Voor cluster 2 is van belang dat begin 2020 26 instellingen (met 10 of meer opleidingen) en 7 instellingen met 3 -10 opleidingen al een instellingsvisitatie gehad hebben. Dit betekent dat deze voortaan alleen nog geëvalueerd zullen worden en daarmee instromen in het nieuwe stelsel. Daarmee zijn er ook al 593 van de in totaal 881 erkende opleidingen die lichter (afgeslankt) kunnen worden gevisiteerd waarna erkenning voor onbepaalde tijd volgt. Door een instellingsvisitatie verplicht te stellen voor de overige 16 instellingen (die op vrijwillige basis niet hebben meegedaan of niet tot de oorspronkelijke doelgroep behoorden) kan worden bewerkstelligd dat ook bij deze instellingen het opleidingsoverstijgende deel 1 keer grondig wordt doorgelicht en dat ook daar over enkele jaren kan worden volstaan met evaluaties. Voor instellingen met 1 of 2 opleidingen ontwerpt de RGS een visitatie/ evaluatiemodel waarin naast individuele opleidingsaspecten instellingstaken ruimer aan bod kunnen komen.

5.3 Cluster 3

1. Grote instellingen
  - Dit betreft instellingen met meer dan 10 aiossen en/of over minstens 5 locaties of meerdere instellingen die in een samenwerkingsovereenkomst de opleiding verzorgen
  - Opleidingsvisitatie leidt tot erkenning voor onbepaalde tijd
  - Na erkenning voor onbepaalde tijd evaluatiebezoeken elke 5 jaar
    - ◊ Secretaris RGS bepaalt het aantal dagdelen/onderdelen van het bezoek afhankelijk van de (landelijke) spreiding en aantal aiossen
  - Rapportage van instellingen elke 2 jaar aan de betreffende wetenschappelijke vereniging, deze rapporteert al dan niet geaggregeerd aan de RGS

2. Kleine instellingen

- Dit betreft instellingen met minder dan 10 aios en/of over minder dan 5 locaties
- Opleidingsvisitatie leidt tot erkenning voor onbepaalde tijd
- Na erkenning voor onbepaalde tijd evaluatiebezoeken elke 5 jaar
  - ◊ Het bezoek omvat minimaal 1 dagdeel
- Rapportage van instellingen elke 2 jaar aan de betreffende wetenschappelijke vereniging, deze rapporteert al dan niet geaggregeerd aan de RGS

3. Instituten

- Opleidingsvisitatie leidt tot erkenning voor onbepaalde tijd
  - Na erkenning voor onbepaalde tijd evaluatiebezoeken elke 5 jaar
- Secretaris RGS bepaalt het aantal dagdelen/onderdelen van het bezoek afhankelijk van het aantal opleidingen
- Rapportage van instituten elke 2 jaar aan de betreffende wetenschappelijke vereniging, en onverkort, met advies van de WV aan de RGS

4. Intensief toezicht

- Rapportages
- Visitaties

Overgangssituatie cluster 3

De aandachtspunten van rapportage sluiten zo veel mogelijk aan bij KOERS. Het vereist nadere uitwerking en afstemming met de wetenschappelijke verenigingen hoe exact hun rol hierin is en daarmee hoe veel of weinig er daarna voor de RGS overblijft aan werk- en denkkracht om deze rapportages te verwerken. Wij gaan er voorlopig van uit dat instellingen tweejaarlijks rapporteren aan de betreffende WV en de WV het rapport met een (korte) analyse naar de RGS stuurt. Behandeling door de secretaris, die het eventuele vervolg bepaalt zou dan volstaan. Met deze op KOERS gebaseerde werkwijze gaan de rapportages dan niet naar een UC. Ze worden in elk geval meegegeven aan de visitatoren bij hun evaluatiebezoek.

BIJLAGE I

A. In deze tabel worden acht scenario's geschetst waarop de RGS moet anticiperen.

In deze tabel worden voor de volledigheid alle mogelijke scenario's opgesomd. In de praktijk zal de RGS met betrekking tot de nieuwe erkenningssystematiek in eerste instantie en vooral de scenario's 2, 7 en 8 uitwerken. De overige scenario's sluiten aan bij de huidige systematiek van erkenning en toezicht door de RGS.

Om de tekst in de tabel compact te houden wordt met 'de RGS verzoekt een visitatie uit te voeren' bedoeld 'de RGS verzoekt aan de PVC om een visitatiecommissie te formeren (cluster 2) of formeert een visitatiecommissie (cluster 1 en 3) voor de uitvoering van een visitatie'.

Hetzelfde geldt ten aanzien van het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek.

	Na 1 januari 2020	Actie RGS
1	Opleiding met erkenning volgens de oude systematiek die vóór 1 januari 2020 door de RGS is aangeschreven om aanvraag te doen tot een hernieuwde erkenning wordt volgens de oude systematiek geïnspecteerd en erkend. Opleiding met erkenning volgens de oude systematiek rapporteert over voorwaarden en/of zwaarwegende adviezen.	RGS volgt de voor 1 januari 2020 gebruikelijke procedures volgens de oude systematiek voor visiteren, verlenen van erkenningen en beoordelen van rapportages over voorwaarden en zwaarwegende adviezen.
2	De RGS schrijft na 1 januari 2020 het opleidingsinstituut, de opleider en opleidingsinstelling aan om aanvraag te doen tot een hernieuwde erkenning voor onbepaalde tijd voor deze opleiding op de reeds erkende locatie(s) (CGS-KB, art. C.3 en C.4).	RGS vraagt PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1 en 3) een visitatie uit te voeren en de RGS te adviseren. Bij positief advies verleent RGS erkenning voor onbepaalde tijd. PVC of visitatiecommissie beoordeelt de rapportage en brengt het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek. Op indicatie verleent de RGS eenmalig erkenning voor beperkte duur met voorwaarden tot maximaal 1 januari 2025. PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1 en 3) beoordeelt de rapportage en verricht aan het eind van de erkenningstermijn een visitatie
3	Opleiding met erkenning (voor onbepaalde tijd) vraagt uitbreiding aan met een opleidingsonderdeel (of langere opleidingsduur) (CGS-KB, art. C.10) of locatie	RGS vraagt advies aan PVC. PVC beoordeelt de aanvraag schriftelijk of na bezoek ter plaatse

4	Instituut of instelling vraagt erkenning aan voor nieuwe opleiding (CGS-KB, art. C.10)	RGS vraagt PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1 en 3) een visitatie uit te voeren en de RGS te adviseren. Bij positief advies verleent RGS erkenning voor onbepaalde tijd. PVC of visitatiecommissie brengt binnen een jaar na start van de eerste aios een evaluatiebezoek. Daarna beoordeelt PVC of visitatiecommissie de tweejaarlijkse rapportage en brengt het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek
5	Het opleidingsinstituut of de opleidingsinstelling wenst een nieuwe (plaatsvervangende) opleider aan te stellen. De instelling informeert de RGS en zendt mee een verklaring van de (plvv) opleider dat deze zal blijven voldoen aan de onderdelen a tot en met f en de betreffende aanvullende eisen in hoofdstuk E, F of G (CGS-KB, art. C.7)	RGS controleert of de specialist aan alle eisen voldoet (CGS-KB, art.C.6). RGS vraagt advies aan PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1). Bureau RGS evt. na overleg met RGS- secretaris besluit (cluster 3). Na positief advies erkent RGS de (plvv opleider) en neemt de naam in haar register op
6	Meerdere samenwerkende opleidingen of opleidingsinstellingen (cluster, regio) wensen een gezamenlijk erkenning (CGS-KB, art. C.6)	RGS vraagt PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1 en 3) een visitatie uit te voeren en de RGS te adviseren. Bij positief advies verleent RGS erkenning voor onbepaalde tijd aan het samenwerkingsverband en de individuele opleidingen PVC of visitatiecommissie beoordeelt de tussentijdse rapportage en brengt het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek
7	Meerdere samenwerkende opleidingen of opleidingsinstellingen (cluster, regio), met ieder een erkenning voor onbepaalde tijd (CGS-KB, art. C.3, C.4 en C.5) verzoeken aan de RGS om voortaan als één samenwerkingsverband te worden beoordeeld	RGS vraagt advies aan PVC (cluster 2) of visitatiecommissie (cluster 1 en 3). PVC of visitatiecommissie beoordeelt de rapportages en brengt het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek aan het samenwerkingsverband
8	Instelling verzoekt om instellingsvisitatie ter verkrijging van een certificering (alleen van toepassing voor cluster 2)	RGS vraagt PCI een visitatie uit te voeren en de RGS te adviseren, volgens de systematiek zoals ontwikkeld in het project instellingsvisitatie. Bij positief advies van PCI verleent RGS het certificaat voor onbepaalde tijd. PCI beoordeelt de tweejaarlijkse rapportage en brengt het vijfjaarlijkse evaluatiebezoek

Ad scenario 1: In het nieuwe Kaderbesluit CGS wordt bij de overgangsbepalingen een optie genoemd voor de opleiders en organisaties die de RGS vóór 1 januari 2020 heeft aangeschreven om opnieuw te worden erkend of waarvan een erkenningsaanvraag op 1 januari 2020 loopt. Zij kunnen de RGS verzoeken om te erkennen volgens de nieuwe systematiek. Scenario's 2 en 4 zijn hierbij van toepassing. De RGS zal deze optie te zijner tijd bij de uitvoeringstoets betrekken.

B. Erkennings- en toezichtstaken en instrumenten van de RGS, bestaand en nieuw

Cluster 2

Bestaande erkennings- en toezichtstaken van de RGS en de PVC, die na 2019 worden voortgezet:

- Een erkenningsaanvraag voor een opleiding wordt door de RGS ontvangen en administratief afgehandeld. De RGS vraagt de PVC een visitatiecommissie te formeren om een visitatie uit te voeren. De visitatiecommissie adviseert de RGS, die vervolgens een besluit neemt. Het besluit kan worden genomen per mandaat secretaris, een uitvoeringscommissie of door de voltallige RGS-vergadering.
- Op verzoek van de RGS adviseert de PVC over een aanvraag voor uitbreiding van een bestaande erkenning (opleidingsonderdeel, locatie of opleidingsduur). De PVC kan de aanvraag schriftelijk of door een bezoek ter plaatse beoordelen.
- Bij een aanvraag voor erkenning van een nieuwe (plaatsvervangend) opleider vraagt de RGS advies aan de PVC.
- De RGS vraagt de PCI (= PVC voor instellingsvisitaties) een visitatie uit te voeren en de RGS te adviseren, volgens de systematiek zoals ontwikkeld in het project instellingsvisitatie.

Nieuwe erkennings- en toezichtstaken en instrumenten van de RGS en de PVC, vanaf 1 januari 2020:

- Bij een hernieuwde erkenning van een opleiding verleent de RGS erkenning voor onbepaalde tijd.
- De (aanvraag voor een) erkenning kan een samenwerkingsverband van meerdere opleidingsinstellingen betreffen.
- De RGS vraagt de PVC/PCI om de **rapportage** te beoordelen en de RGS te adviseren.
- De PVC/PCI stelt op verzoek van de RGS een commissie samen die het vijfjaarlijkse **evaluatiebezoek** uitvoert en de RGS adviseert.
- Bij een eerste erkenning van een nieuwe opleiding vraagt de RGS aan de PVC om een commissie te formeren die binnen een jaar na start van de eerste aios een evaluatiebezoek aan de opleiding brengt en de RGS adviseert.
- Indien het **reguliere toezicht**, de rapportage, een evaluatiebezoek, of het vijfjaarlijks evaluatiebezoek, daartoe aanleiding geven, gaat de RGS over tot **intensief toezicht**. Het intensieve toezicht is een verscherpte vorm van toezicht van de RGS op een opleiding die gericht is op herstel van geconstateerde gebreken en op kwaliteitsverbetering van die opleiding. De bevindingen van de RGS kunnen leiden tot wijziging van de erkenning.

Cluster 1 en 3

Bestaande erkennings- en toezichtstaken van de RGS

- Een erkenningsaanvraag voor een opleidingsinstituut, opleidingsinstelling of (stage)opleider wordt door de RGS ontvangen en administratief afgehandeld. De RGS formeert een visitatiecommissie of vraagt een visitator te visiteren. De visitatiecommissie of visitator adviseert de RGS, die vervolgens een besluit neemt. Het besluit kan worden genomen per mandaat secretaris, een uitvoeringscommissie of door de voltallige RGS-vergadering.
- Op verzoek van de RGS adviseert de visitatiecommissie of visitator over een aanvraag voor uitbreiding van een bestaande erkenning (opleidingsonderdeel, locatie). De visitatiecommissie of visitator kan de aanvraag schriftelijk of door een bezoek ter plaatse beoordelen.
- Bij een aanvraag voor erkenning van een nieuwe (plaatsvervangend) opleider vraagt de RGS advies aan de visitatiecommissie of visitator.
-

Nieuwe erkennings- en toezichtstaken en instrumenten van de RGS, vanaf 1 januari 2020:

- Een erkenningsaanvraag voor een opleidingsinstituut, opleidingsinstelling of (stage)opleider wordt door de RGS ontvangen en administratief afgehandeld. De RGS formeert een visitatiecommissie. De visitatiecommissie adviseert de RGS, die vervolgens een besluit neemt. Het besluit kan worden genomen per mandaat secretaris, een uitvoeringscommissie of door de voltallige RGS-vergadering.
- Op verzoek van de RGS adviseert de visitatiecommissie over een aanvraag voor uitbreiding van een bestaande erkenning (opleidingsonderdeel, locatie). De visitatiecommissie kan de aanvraag schriftelijk of door een bezoek ter plaatse beoordelen.
- Bij een aanvraag voor erkenning van een nieuwe (plaatsvervangend) opleider vraagt de RGS advies aan de visitatiecommissie.
- Bij een hernieuwde erkenning van een opleiding verleent de RGS erkenning voor onbepaalde tijd.
- De (aanvraag voor een) erkenning kan een samenwerkingsverband met een centraal aanspreekbare instelling betreffen.
- De RGS vraagt de visitatiecommissie om **rapportage** van een opleiding te beoordelen en de RGS te adviseren.
- De RGS stelt een commissie samen die het vijfjaarlijkse **evaluatiebezoek** uitvoert en de RGS adviseert.
- Bij een eerste erkenning van een nieuw opleidingsinstituut, opleidingsinstelling of (stage)instelling formeert de RGS een commissie die binnen een jaar na start van de eerste aiOS een evaluatiebezoek aan de opleiding brengt en de RGS adviseert.

Indien het **reguliere toezicht**, de rapportage, een evaluatiebezoek, of het vijfjaarlijks evaluatiebezoek, daartoe aanleiding geven, gaat de RGS over tot **intensief toezicht**. Het intensieve toezicht is een verscherpte vorm van toezicht van de RGS op een opleiding die gericht is op herstel van geconstateerde gebreken en op kwaliteitsverbetering van die opleiding. De bevindingen van de RGS kunnen leiden tot wijziging van de erkenning.

BIJLAGE II

Uitwerking evaluatiebezoek aan individuele opleiding cluster 2

Vooraf

In het Kaderbesluit wordt het evaluatiebezoek als instrument van regulier toezicht geïntroduceerd.

Paragraaf 4.3.2. van deze notitie is het vertrekpunt voor deze uitwerking.

De eerste evaluatiebezoeken kunnen zich gaan voordoen vanaf 2021 voor eerste erkenningen van opleiders/individuele opleidingen van na 1.1.2020. Daarom ligt het voor de hand als eerste een concrete uitwerking aan te geven voor een werkdocument/instructie ten behoeve van een evaluatiebezoek aan een opleider/opleiding. Als opmaat zijn in deze notitie eerst enkele voorzetten en uitgangspunten opgenomen.

Deze aanpak voor het evaluatiebezoek is op 13 september 2019 aan de RGS vergadering gepresenteerd en op een latere datum door de RGS worden vastgesteld.

Doel en opzet van het evaluatiebezoek

Het evaluatiebezoek is het belangrijkste instrument van het regulier toezicht en richt zich in de kern op de eigen kwaliteitscyclus van de individuele opleiding. Op welke wijze heeft de opleider de kwaliteit van de eigen opleiding geborgd en hoe kan die eventueel verder worden verbeterd? Het evaluatiebezoek gaat uit van het vertrouwen dat wordt voldaan aan de eisen uit het kaderbesluit, het specifieke besluit en het landelijk opleidingsplan en dat men zich conformeert aan het kwaliteitskader (vertrouwensbeginsel) en heeft daarom een andere insteek en is globaler van karakter dan een visitatiebezoek. NB: Er worden in het huidige kwaliteitskader meer zaken benoemd dan in de verplichtingen die het Kaderbesluit CCMS voorheen kende. Het is echter nadrukkelijk niet de bedoeling - en als het goed is, is dat ook niet nodig - dat de commissie al deze punten afvinkt. Bij een evaluatiebezoek is het zaak een tussenweg tussen 'afvinken' enerzijds en 'blind vertrouwen' anderzijds te bewandelen. In principe dus een globale benadering, maar de commissie kan al dan niet naar aanleiding van de stukken of gesprekken dieper ingaan op een specifiek onderwerp waarbij kwaliteitsnormen ook aan de orde mogen komen om na te gaan of de kwaliteitscyclus in de praktijk ook werkt.

Vorbereiding/ op te vragen documenten

De RGS beperkt de tijdens het bezoek te beoordelen documenten tot het noodzakelijke minimum.

Uitgaande van het noodzakelijke minimum, het globale karakter van een evaluatie en het gestelde in C.9 van het Kaderbesluit CGS dienen de volgende documenten beschikbaar te zijn:

- Voorafgaand aan het evaluatiebezoek
  - Uitkomsten kwaliteitsinstrumenten/kwaliteitscyclus
  - Lokaal opleidingsplan
  - Het regionaal opleidingsplan
- Tijdens het evaluatiebezoek
  - Portfolio's

Het evaluatiebezoek

- Het evaluatiebezoek heeft een zo open mogelijk karakter dat strookt met het doel ervan. In het evaluatiewerkdocument nemen we een beschrijving op van de manier waarop het gesprek wordt gevoerd aangevuld met voorbeeldvragen.
- Er wordt eerst met de aiossen gesproken, daarna met de leden van de opleidingsgroep en eventueel met andere relevante partners.
- Bij een opleiding in een niet gecertificeerde instelling tevens met de COC en RvB. In het evaluatiewerkdocument (EWD) nemen we een concept agenda op (niet anders dan nu in het visitatiewerkdocument (VWD)).

Te bespreken onderwerpen

Naast generieke onderwerpen bespreekt de evaluatiebezoekcommissie (EBC) vakinhoudelijk specifieke onderwerpen. Van de EBC wordt verwacht dat zij bij het evaluatiebezoek beide aspecten (op basis van beschikbare informatie dan wel steekproefsgewijs) in voldoende mate toetst.

Generieke onderwerpen

De eigen PDCA-cyclus geldt als vertrekpunt voor de bespreking, waarbij kan worden aangesloten op rapportages (indien aanwezig) en de resultaten van door de opleidingsinstelling/opleider gehanteerde kwaliteitsinstrumenten.

PDCA-cyclus

Extract Kaderbesluit C.9. Eisen kwaliteitscyclus

1. Aan de kwaliteitscyclus voor de opleiding worden de volgende eisen gesteld:
    - a. de methodiek van de kwaliteitscyclus bestaat in ieder geval uit de onderdelen
      - verzamelen en analyseren van gegevens
      - een evaluatief gesprek tussen de opleidingsactoren = opleidingsgroep + aiossen
      - een ontwikkelplan en
      - de uitvoering van dat plan
- en sluit aan bij de betreffende erkenningseisen en het betreffende kwaliteitskader;
- e. de kwaliteitscyclus wordt ten minste elke twee jaar doorlopen.

Overige generieke onderwerpen

De commissie kan mede op basis van de vooraf beschikbare informatie de volgende onderwerpen aan de orde stellen:

- De aspecten van de opleiding waarover de leden van de opleidingsgroep en de aiossen bijzonder trots zijn.
- De verbeterpunten van de opleiding.
- Veiligheid opleidingsklimaat (Kaderbesluit)
- Betrokkenheid van alle leden van de opleidingsgroep
- Opleidingsplannen (Lokaal, regionaal, individueel) (Kaderbesluit)
  - o Zijn ze bekend bij de actoren?
  - o Worden ze actief toegepast?
  - o In welke mate kunnen de aiossen hun individuele wensen in hun individuele opleidingsplan (IOP) opnemen?
- Ondersteuning van de opleidingsgroep en aiossen (COC)
  - o Op welke wijze ondersteunen de instelling en de COC de opleiding
- Voorzieningen/faciliteiten ten behoeve van de opleiding/aiossen (Kaderbesluit)
- Supervisie (Kwaliteitskader)

- Beoordelen competentiegroei aios
  - o Bekwaam verklaren
  - o Toepassen van EPA's
- Balans werk/ opleiding (Kwaliteitskader)
- Onderwijs (lokaal, regionaal) (Kwaliteitskader)
- Deskundigheidsbevordering leden opleidingsgroep (Kwaliteitskader)
- Wat zijn relevante (maatschappelijke of vakinhoudelijke) ontwikkelingen en hoe krijgen deze vorm in de opleiding? (op zijn minst: kwetsbare ouderen, kostenbewustzijn, individualisering maar ook preventie, antibioticaresistentie e-health, samen beslissen, interprofessioneel werken)

Aan deze punten kunnen ten behoeve van de EBC een aantal (voorbeeld)vragen worden gekoppeld.

Specifieke onderwerpen

De centrale vraag is hier of de aiossen in staat worden gesteld c.q. zijn om te kunnen voldoen aan hetgeen in het Landelijk opleidingsplan en specifiek besluit staat. Bijvoorbeeld exposure aan specifieke categorieën van patiënten en verrichtingen/operaties.

Advies aan de opleider/ opleidingsgroep

De EBC voegt zo nodig een of meer adviezen voor de opleidingsgroep toe aan het evaluatiebezoeksrapport. Een advies kan gebaseerd zijn op een punt van kritiek en zal dan in gebiedende wijs worden geformuleerd. Ook kan een positief geformuleerd advies worden gegeven over het voortzetten van een recent ingevoerde verbetering.

- Adviezen van de commissie kunnen zowel op het Kaderbesluit, het betreffende specifiek besluit en landelijk opleidingsplan, als het Kwaliteitskader worden gebaseerd. Aan deze adviezen kan de verplichting tot een rapportage worden gekoppeld.
- Daarnaast kunnen adviezen worden uitgebracht die niet gebaseerd zijn op een van de genoemde kaders. Aan deze adviezen kan geen rapportageverplichting worden gekoppeld.

Advies van de EBC aan de RGS

De EBC rapporteert over de resultaten van het evaluatiebezoek aan de RGS.

De adviezen kunnen zijn:

- Voortzetting regulier toezicht al dan niet in combinatie met het advies om aan de opleider een rapportage te vragen over een of meer specifieke onderwerpen. Indien de adviezen aanleiding geven om een rapportage te vragen dan doet de EBC een voorstel voor de datum waarvoor de rapportage wordt verwacht.
- Voortzetting regulier toezicht met een of meer nadere evaluatiebezoeken.
- Instellen intensief toezicht.

BIJLAGE III

Protocol Intensief Toezicht

Toelichting

Het belangrijkste kenmerk van de het Intensief Toezicht is dat dit een aanpak op maat vergt. Daarom beperkt dit protocol zich tot een aantal procedurele stappen. Deze aanpak voor intensief toezicht is op 13 september 2019 door de RGS vastgesteld.

Aanleiding en start intensief toezicht

In het Kaderbesluit CGS (artikel C.14) worden als aanleiding voor intensief toezicht door de RGS genoemd:

- a. er zijn aanwijzingen dat de kwaliteit of de veiligheid van het opleidingsklimaat in het geding is
- b. een opleidingsorganisatie rapporteert niet, ook niet na een rappel daartoe van de RGS
- c. een opleidingsorganisatie of een opleidingsprofessional lijkt niet te voldoen aan een of meer erkenningseisen uit dit besluit of het betreffende specifieke besluit

Deze omstandigheden zijn niet limitatief, zo blijkt uit de toelichting op artikel C.14.

De onder b. en c. genoemde punten komen aan het licht bij het reguliere toezicht door de RGS. Wat betreft a. zullen de meldingen vooral door betrokken aiossen in cluster 2 en 3 rechtstreeks aan de RGS worden gedaan. De drempel voor aiossen om een melding te doen bij de RGS blijkt in de praktijk hoog.

Daarom benadrukt de RGS in haar communicatie met aiossen proactief benadrukken dat meldingen over suboptimale omstandigheden door aiossen bij de RGS welkom zijn en zorgvuldig en serieus zullen worden behandeld. De belangen van aiossen zullen door de RGS volledig worden gerespecteerd.

De RGS zal ook in haar communicatie met opleiders/ opleidingsgroepen/ opleidingsinstellingen in cluster 2 en 3 benadrukken dat de RGS laagdrempelig benaderbaar is en open staat voor signalen over mogelijk tekortschietende kwaliteit of bedreiging van de veiligheid van een opleiding. Voor de meldingen in cluster 1 hebben de opleidingsinstellingen voorzien in een procedure.

De RGS formuleert op dit moment nog geen aanvullende normen voor de start van intensief toezicht en zal eerst ervaring opdoen met de indicatiestelling voor intensief toezicht en op termijn zo nodig criteria opstellen.

De secretaris RGS start een vooronderzoek en overlegt daarbij met het lid RGS en de (secretaris van de) PVC van het desbetreffende specialisme. Zo nodig neemt de secretaris contact op met anderen, bijvoorbeeld de voorzitter van de RGS.

Op basis van de bevindingen bij het vooronderzoek neemt de secretaris RGS per mandaat de beslissing tot het al dan niet starten van intensief toezicht.

De secretaris informeert, indien mogelijk tevoren, de plenaire vergadering van de RGS. Het daaropvolgende onderzoek wordt op maat uitgevoerd.

Onderzoek op maat

Als eerste stap bij intensief toezicht overlegt de RGS met de betrokken opleidingsactoren en vraagt de RGS een rapportage, gericht op de situatie die aanleiding is voor het intensief toezicht. De RGS vraagt ook om een toelichting of en hoe de situatie onderwerp van de PDCA-kwaliteitscyclus is geweest.

De secretaris RGS overlegt met het lid RGS en de (secretaris van de) PVC van het betrokken specialisme over de vervolgstappen. Die kunnen bestaan uit een gesprek ten kantore van de RGS of een bezoek (visitatie) aan de opleidingsinstelling of het opleidingsinstituut.

Het onderzoek en de visitatie worden op maat uitgevoerd om informatie te verkrijgen over het onderwerp dat aanleiding was tot het intensiveren van het toezicht⁴. Zie C16 Kaderbesluit CGS. Dus geen volledige visitatie volgens de huidige systematiek. Tijdens visitatie kan wel uitbreiding van het onderzoek plaatsvinden.

De visitatie wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie die is samengesteld uit de (P)VC of in voorkomende gevallen de PCI. Afhankelijk van de situatie kan een secretaris RGS deel uitmaken van de visitatiecommissie.

De RGS en (P)VC of PCI formuleren een duidelijke onderzoeksvraag voor de visitatiecommissie.

Indien de situatie daartoe aanleiding geeft kan de RGS al bij de start van het intensief toezicht de erkenning van de opleider en opleidingsinstelling voor ten hoogste één jaar schorsen. In die periode van ten hoogste één jaar zal de RGS op basis van nader onderzoek een besluit nemen over de status van de erkenning.

Afsluiting

Zodra de RGS vaststelt dat de ongunstige situatie die aanleiding was voor het instellen van intensief toezicht in voldoende mate is hersteld sluit de RGS het intensief toezicht af. De secretaris van de RGS bericht vervolgens de betrokken opleider en opleidingsinstelling schriftelijk over de aanleiding tot het intensief toezicht, de bevindingen en de conclusie en een eventueel besluit over de status van de erkenning. Bij continuering van de erkenning gaat de RGS over op regulier toezicht.

De secretaris RGS informeert de plenaire RGS vergadering.

De plenaire RGS-vergadering neemt, of wordt achteraf geïnformeerd over, een besluit dat consequenties heeft voor de lopende erkenning.

Zienswijzegesprek

Een zienswijzeprocedure maakt onderdeel uit van het intensief toezicht en kan eventueel worden gestart wanneer de RGS een voorgenomen besluit neemt dat consequenties heeft voor de lopende erkenning.

De zienswijzeprocedure is gelijk aan de huidige procedure.

Termijnen

Stappenplan

Stap 1: vooronderzoek

- constatering bij regulier toezicht of na melding → binnen 2 dagen.
- in kaart brengen melding en beslissing starten intensief toezicht door secretaris na overleg lid RGS → binnen 1 week.

Stap 2: onderzoek op maat

- 2a: verzoek om rapportage; binnen 3 weken (ontvangst rapportage).
- 2b: geen verder onderzoek → binnen 1 week instelling berichten.
- 2c: verder onderzoek vereist → een gesprek ten kantore van de RGS of een bezoek (visitatie); binnen 3 maanden.

⁴ Omdat de visitatie op maat is, wordt daarvoor geen apart visitatiewerkdocument en -rapport ontwikkeld. Op aanwijzing van de RGS kan eventueel het toepasselijke visitatierapport worden gebruikt.

Stap 3: afsluiting

- 3a: ongunstige situatie die aanleiding was voor het instellen van intensief toezicht is in voldoende mate hersteld → RGS sluit intensief toezicht af. Overgang naar regulier toezicht. Ter info naar RGS vergadering; binnen 2 maanden.
- 3b: ongunstige situatie onvoldoende hersteld → voorstel naar plenaire RGS vergadering voor consequenties lopende erkenning; binnen 2 maanden.

Toezichtsystematiek geneeskundige vervolgoopleidingen
is een uitgave van artsenfederatie KNMG
Versie 1.1 (13 december 2019), Utrecht